

Anna Nowak, *Dziedziuk Aurelia Janina (1917–2013) pedagożka, archiwistka* [w:] *Słownik biograficzny archiwistów polskich*, t. 3: 1835–2015, Warszawa 2017 s. 67-69

Dziedziuk Aurelia Janina (1917–2013) pedagożka, archiwistka. Ur. 21 V w Wolbromiu, w woj. kieleckim, córka Jana Ogórka, urzędnika miejskiego, i Stanisławy z d. Wawer. W 1924 wraz z rodzicami przeniosła się z Kielecczyny do Katowic, gdzie uczyła się do szkoły powsz., a nast. Miejskiego Gimn. Żeńskiego, w którym w maju 1936 zdała egzamin dojrzałości typu human. z wynikami bardzo dobrymi, uzyskując świadectwo uznające „Ogórkównę Aurelię Janinę za dojrzałą do studiów wyższych”. Po maturze rozpoczęła studia na Wydz. Filoz. UJ, które ze względu na trudności finansowe zmuszona była przerwać. Studia podjęła ponownie w 1937 na nowo utworzonym Państ. Pedagogium w Katowicach, gdzie 14 VI 1939 uzyskała tytuł dyplomowanego nauczyciela szkół powsz. Wojna uniemożliwiła jej podjęcie pracy w zawodzie nauczyciela. W sierpniu 1940 rozpoczęła pracę zarobkową jako pomoc księgowej w Fabryce Płócien Techn. w Sosnowcu. Pod koniec 1940 wyjechała do Lublina, gdzie od stycznia 1941 do lipca 1944 pracowała w Wydz. Melioracji Głównego Urzędu Techn., pocz. jako kontystka, nast. sekretarka i tłumaczka (znała biegle jęz. franc. i niem.). Od sierpnia do października 1944 pracowała w PKWN. Do Katowic powróciła w poł. 1945. Pracowała kolejno: w Sztacie Zaopatrzenia Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego na stanowisku referentki (15 VII 1945 – 31 VIII 1945), w Zrzeszeniu Spółdzielni Spożywców Przem. Węglowego na stanowisku sekretarki, nast. referentki (15 IX 1946 – 31 III 1949), w Zjednoczeniu Biur Projektowo-Montażowych dla Górnictwa (10 V 1949 – 30 VI 1949), w Związku Spółdzielni Rze-

mieślnicznych (1 VII 1949 – 31 III 1951) oraz w Centralnej Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” Oddz. Zarządu Handlu dla Obrotu Żelazem i Węglem – Stalinogród jako starsza referentka (15 X 1951 – 15 VIII 1954).

25 VII 1958 otrzymała skierowanie do pracy w WAP w Rzeszowie z siedzibą w Przemyśle na wolne stanowisko pracy dozorca dziennego. Pracę w archiwum rozpoczęła 1 VIII 1958 jako jedna z pierwszych pracowników tego archiwum. Przeszła wszystkie szczeble kariery zawodowej: od 2 I 1961 objęła stanowisko młodszego archiwisty, od 1 VIII 1963 archiwisty, od stycznia 1965 kierownika oddz., od 1 VIII 1966 starszego archiwisty, od 1 I 1972 adiunkta archiwalnego, a od 5 V t.r. kierownika Oddz. Terenowego w Przemyśle AP w Rzeszowie. Po przekształceniu od 1 II 1976 oddz. przemyskiego w WAP, powierzono jej stanowisko p.o. dyrektora, które pełniła do 10 VI t.r. Z dn. 1 VIII t.r. ponownie powróciła na stanowisko kierownika oddz. Jednocześnie była czł. organów doradczych dyrektora WAP w Przemyśle: kolegium, Zespołu ds. opiniowania i zakupu archiwaliów, Kom. Oceny Mat. Arch. oraz Regionalnego Zespołu Badawczego utworzonego przy WAP 3 III 1977. W 1978 wykładała na kursach kancelaryjno-archiwalnych prowadzonych przez ośrodek doskonalenia zawodowego w Poznaniu. Po przejściu na emeryturę we wrześniu 1981, kontynuowała pracę w archiwum w niepełnym wymiarze godzin do końca stycznia 1994.

W pracy archiwalnej zajmowała się w szczególności nadzorem nad wytwarzaniem, gromadzeniem i opracowaniem dokumentacji instytucji wymiaru sprawiedliwości, prowadzeniem ewidencji zasobu, rozmieszczeniem akt w magazynach, obsługą kwerend i inwen-

taryzacją tematyczną, a także szkoleniem pracowników archiwów zakładowych, głównie administracji państwowej. Wśród zainteresowań badawczych D. najważniejsze miejsce zajmowała problematyka materiałów archiwalnych instytucji wymiaru sprawiedliwości, akt sądowych, notarialnych oraz akt administracji samorządowej. Jest autorką prac poświęconych zagadnieniom opracowania zasobu archiwalnego. Z dorobku publikacyjnego wymienić należy: *Akta notariuszy w zasobie Archiwum Państwowego w Przemyślu. Przewodnik* (Przemyśl 1994), *Spis zespołów całkowicie opracowanych w Archiwum Państwowym w Przemyślu* (Przemyśl 1993), *Przewodnik po zespołach starostw powiatowych* (Przemyśl 1993), *Akta sądowe w zasobie WAP w Przemyślu, zawartość, sposób uporządkowania i inwentaryzacji* („Rocz. Hist.-Arch.”, t. 1, 1979, s. 33–48), *Zasób aktowy Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Przemyślu i jego charakterystyka*, [w:] *Sprawozdanie z pracy Zarządu Oddziału PTH w Przemyślu, 10 III 1974 – 23 V 1976* (Przemyśl 1976, s. 16–20, 33–48).

Aktywnie uczestniczyła w życiu społecznym, od 1965 była czł. SAP, we wrześniu 2002 na Powsz. Zjeździe Archiwistów Polskich w Szczecinie została uhonorowana tytułem czł. honorowego SAP. Od 1958 była zaangażowana w działalność Oddz. w Przemyślu PTH, w l. 1958–80 była czł. ZNP.

Uhonorowana Krzyżem Kawalerskim OOP, odznakami „Za Zasługi dla Archiwistyki” oraz „Za Zasługi dla Województwa Przemyskiego”.

9 IX 1943 wyszła za mąż za pochodzącego z Przemyśla Kazimierza Dziedziuka (zm. 4 VI 1960). Miała córkę Danutę (ur. 1954).

Zmarła w Przemyślu 19 VIII 2013, gdzie została pochowana na cmentarzu Zasanie.

Długosz E., *Bibliografia Archiwum Państwowego w Przemyślu za lata 1874–2010*, teŝe, *Archiwum Państwowe w Przemyślu*, Przemyśl 2012; AP w Przemyślu, Teczka osobowa A.J. D.